Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0024

Mēģinājums pārņemt kontroli pār Lietuvas sabiedrisko raidorganizāciju un demokrātijas apdraudējums Lietuvā

Eiropas Parlamenta 2026. gada 22. janvāra rezolūcija par mēģinājumu pārņemt kontroli pār Lietuvas sabiedrisko raidorganizāciju un demokrātijas apdraudējumu Lietuvā (2026/2568(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. un 7. pantu,

– ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 114. un 258. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 11. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 11. aprīļa Regulu (ES) 2024/1083, ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES[1] (Eiropas Mediju brīvības akts — *EMFA*), un jo īpaši tās 5. un 21. pantu,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru mediju brīvības jomā,

– ņemot vērā Protokolu (Nr. 29) par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs[2],

– ņemot vērā Lietuvas Republikas Konstitucionālās tiesas judikatūru par valsts sabiedriskās raidorganizācijas konstitucionālo statusu un neatkarību, jo īpaši tās 2006. gada 21. decembra, 2019. gada 16. maija un 2020. gada 3. novembra spriedumus,

---

1 OV L, 2024/1083, 17.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

2 OV C 326, 26.10.2012., 312. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/pro_29/oj.

– ņemot vērā Eiropas Padomes komisijas “Demokrātija caur tiesībām” (Venēcijas komisija) atjaunināto tiesiskuma kontrolsarakstu un Eiropas Savienības tiesiskuma instrumentu kopumu,

– ņemot vērā jaunākās likumdošanas norises Lietuvā, kuras ietekmē valsts sabiedriskās raidorganizācijas finansēšanas modeli un kuru mērķis ir vienkāršot tās ģenerāldirektora atlaišanu no amata,

– ņemot vērā Komisijas gada ziņojumus par tiesiskumu, jo īpaši tās 2025. gada ziņojumu par tiesiskumu un tā valstu sadaļu par tiesiskuma situāciju Lietuvā (SWD(2025)0915),

– ņemot vērā Reglamenta 136. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā brīvi, neatkarīgi un plurālistiski mediji ir viens no demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību aizsardzības svarīgākajiem pīlāriem Eiropas Savienībā; tā kā valsts sabiedrisko raidorganizāciju vājināšana apdraud mediju brīvības standartus laikā, kad pieaug dezinformācija, ārvalstu iejaukšanās un politiskā polarizācija;

B. tā kā sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu piekļuvi objektīvai informācijai, aizsargātu plurālismu, uzraudzītu pie varas esošos, sauktu valsts iestādes pie atbildības, cīnītos pret dezinformāciju un nodrošinātu informētu demokrātisko līdzdalību; tā kā šīs funkcijas var efektīvi pildīt tikai tad, ja tiek pilnībā garantēta sabiedriskās raidorganizācijas institucionālā un redakcionālā neatkarība;

C. tā kā reformas, kas ietekmē sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējus, būtu jāveic pārredzamā un iekļaujošā veidā, apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp žurnālistiem, pilsonisko sabiedrību un mediju ekspertiem, un saskaņā ar ES tiesību aktiem;

D. tā kā sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem ir īpaša nozīme mediju pakalpojumu iekšējā tirgū un tie nodrošina, ka pilsoņiem un uzņēmumiem ir piekļuve daudzveidīgam satura piedāvājumam, tostarp kvalitatīvai informācijai un objektīvam un līdzsvarotam atspoguļojumam medijos, un tāpēc tiem ir svarīga nozīme tādu pamattiesību nodrošināšanā kā vārda un informācijas brīvība, jo tie ļauj cilvēkiem meklēt un saņemt daudzveidīgu informāciju, kā arī piedalīties demokrātijas, kultūras daudzveidības un sociālās kohēzijas vērtību veicināšanā;

E. tā kā sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarīgai darbībai ir vajadzīgas stingras valsts tiesiskās garantijas, lai aizsargātu to redakcionālo un institucionālo neatkarību un nodrošinātu daudzveidīgas informācijas un viedokļu objektīvu izklāstu; tā kā saskaņā ar *EMFA* 3. pantu dalībvalstīm ir jāievēro pilsoņu tiesības piekļūt daudzveidīgam un redakcionāli neatkarīgam mediju saturam, kas veicina brīvu un demokrātisku diskursu; tā kā ar *EMFA* 5. pantu

šie principi tiek īstenoti, nosakot saistošus aizsargpasākumus attiecībā uz pārredzamu un objektīvu kārtību, kādā notiek sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēja vadītāja vai valdes locekļa iecelšana amatā un atlaišana no tā, tostarp noteikumus, kas nodrošina, ka jebkādai pirmstermiņa atlaišanai no amata jānotiek izņēmuma gadījumā, tā ir pienācīgi jāpamato, par to iepriekš jāpaziņo un to var apstrīdēt tiesā; tā kā *EMFA* 5. panta 3. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums nodrošināt, ka "sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju finansēšanas procedūras ir balstītas uz iepriekš noteiktiem pārredzamiem un objektīviem kritērijiem" un ka tās nodrošina pienācīgus, ilgtspējīgus un paredzamus finanšu resursus, kas atbilst to uzdevumam sniegt sabiedriskos pakalpojumus, un aizsargā to redakcionālo neatkarību; tā kā saskaņā ar *EMFA* 21. pantu visiem valstu likumdošanas, regulatīvajiem vai administratīvajiem pasākumiem, kas var ietekmēt mediju plurālismu vai redakcionālo neatkarību, jābūt pienācīgi pamatotiem un samērīgiem;

F. tā kā Komisijas priekšsēdētāja savā 2025. gada runā par stāvokli Savienībā uzsvēra, ka tradicionālo un neatkarīgo mediju skaita samazināšanās dažās ES daļās ir radījusi "ziņu tuksnešus", kuros plaukst dezinformācija, kas nopietni apdraud demokrātiju; tā kā viņa uzsvēra, ka neatkarīgi mediji ir būtiski, lai sauktu pie atbildības pie varas esošos un novērstu korupciju, un ka to pārņemšana bieži ir pirmais solis autoritārisma rokasgrāmatās un, ja nepastāv publiskā uzraudzība, veicina demokrātijas regresu un korupciju;

G. tā kā vairāku dalībvalstu un visas pasaules pieredze liecina, ka mēģinājumus sagrābt valsts sabiedriskos medijus var uzskatīt par pirmo soli ceļā uz plašāku demokrātijas regresu;

H. tā kā saskaņā ar Lietuvas Republikas Konstitūciju valsts sabiedriskajai raidorganizācijai ir uzticēts īpašs sabiedrības interešu uzdevums, proti, nodrošināt, ka sabiedrība valsts līmenī tiek pienācīgi informēta tādā veidā, kas veicina konstitucionālās un kopējās cilvēciskās vērtības; tā kā saskaņā ar Lietuvas Republikas Konstitūciju, veicot šo konstitucionāli noteikto uzdevumu, valsts sabiedriskās raidorganizācijas darbības pamatā jābūt plurālistiskas demokrātijas, objektivitātes, taisnīguma, cilvēka cieņas un pamattiesību, tostarp pārliecības un vārda brīvības, principiem;

I. tā kā Lietuvas Republikas Konstitucionālā tiesa ir noteikusi, ka valsts sabiedriskās raidorganizācijas konstitucionālais uzdevums nozīmē, ka tai jābūt neatkarīgai, un ka jebkādam kontroles modelim jābūt saderīgam ar raidorganizācijas neatkarību un tas nedrīkst izraisīt cenzūru vai politisku iejaukšanos;

J. tā kā pēc 2024. gada parlamenta vēlēšanām Lietuvā tika izveidota valdošā koalīcija, kurā ir arī galēji labējā populistu partija "Nemunas rītausma"; tā kā Lietuvas Republikas Konstitucionālā tiesa

2024. gada 25. aprīlī konstatēja, ka šīs partijas vadītājs, paužot antisemītiskus un naidu kurinošus paziņojumus, ir rupji pārkāpis Konstitūciju un ir lauzis konstitucionālo zvērestu; tā kā šos konstatējumus vēlāk apstiprināja pirmās instances tiesa; tā kā ne valdošā koalīcija, ne partija "Nemunas rītausma" no šīm darbībām nav distancējušās; tā kā partijas "Nemunas rītausma" vadītājam joprojām ir nozīmīga loma valdošajā vairākumā un viņš aktīvi atbalsta pret valsts sabiedrisko raidorganizāciju (LRT) vērsto kampaņu;

K. tā kā Lietuvas premjerministram no šīs valdošās koalīcijas 2025. gada jūlijā bija jāatkāpjas no amata pēc pētniecisko žurnālistu atklājumiem, par ko ziņoja arī LRT, un tā kā tas radīja nopietnas bažas par viņa iespējamo saistību ar koruptīvām darbībām; tā kā vēlāk 2025. gadā likumdošanas iniciatīvas, kas ietekmē LRT finansējumu un pārvaldību, vietējā un starptautiskā līmenī radīja bažas par mediju brīvību un institucionālo neatkarību;

L. tā kā pēc valdošā vairākuma deputātu ierosinājuma Lietuvas Valsts revīzijas birojam tika uzdots veikt visaptverošu LRT darba auditu, lai izvērtētu LRT darbības ekonomiskā ziņā, kā arī to lietderību un efektivitāti laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam; tā kā Valsts revīzijas birojs savos secinājumos konstatēja, ka lielākā daļa LRT stratēģisko un pamatdarbības rādītāju ir sasniegti par vismaz 90 % un ka LRT finanšu resursu plānošana un izmantošana ir pamatota un pārredzama, un norādīja dažus aspektus, kas ir jāuzlabo, piemēram, publisko iepirkumu un darbinieku darbā pieņemšanas procedūras; tā kā audita ieteikumu mērķis bija vēl vairāk uzlabot iekšējos procesus un netika ieteiktas izmaiņas LRT finansēšanas modelī, pārvaldības struktūrā vai vadībā, kā arī šajā sakarībā netika prasīta nekāda politiska vai institucionāla rīcība; tā kā pēc šiem Valsts revīzijas biroja secinājumiem tika veiktas papildu darbības, tostarp pārbaudes, kas savstarpēji pārklājās, citām valsts struktūrām tika adresēti pieprasījumi pārbaudīt LRT darbības un atkārtoti notika publiski uzbrukumi LRT vadībai; tā kā dažas mediju un žurnālistu organizācijas ir brīdinājušas, ka audita konstatējumi ir publiski sagrozīti un politiskajā diskursā izmantoti selektīvi; tā kā ne ar audita ieteikumiem, ne citiem argumentiem nevar pamatot likumdošanas pasākumus, kas ir pretrunā Lietuvas Konstitūcijai un *EMFA*;

M. tā kā 2025. gada 27. novembrī Lietuvas parlaments, Seims, pieņēma grozījumus likumā par LRT un šādā veidā iesaldēja LRT 2026.–2028. gada budžetu 2025. gada līmenī, kas ir 79,6 miljoni EUR, kā arī samazināja tās nodokļu ieņēmumu daļu, kā rezultātā strukturāli un ilgtermiņā ir samazināts tās publiskais finansējums; tā kā šie grozījumi tika veikti neilgi pirms pieņemšanas un tos bez pienācīgas apspriešanas pieņēma jauna finanšu gada priekšvakarā, kas mediju brīvībā ieinteresēto personu vidū rada nopietnas bažas par juridisko noteiktību, tiesisko paļāvību un tiesiskumam piemītošā *vacatio legis*

principa ievērošanu;

N. tā kā pēc tam tika ieviesti likumprojekti, ar kuriem mazināja aizsardzības pasākumus LRT ģenerāldirektora atlaišanai, ko var veikt LRT padome, kurā divas trešdaļas locekļu (8 no 12) ieceļ politiskās iestādes, proti, prezidents un Seims, katrai izraugoties četrus locekļus; tā kā ar šiem likumprojektiem ir ierosināts ģenerāldirektora atlaišanai nepieciešamo kvalificēto balsu vairākumu aizstāt ar vienkāršu balsu vairākumu, atcelt prasību, ka atlaišanai jābūt pamatotai ar sabiedrības interešu apsvērumiem, un ieviest LRT padomē aizklātu balsošanu;

O. tā kā šīs likumdošanas iniciatīvas tika ieviestas un virzītas uz priekšu paātrinātās procedūrās, nepastāvot objektīvi pamatotiem ārkārtas apstākļiem, tādējādi mazinot pārredzamību, iekļautību un ieinteresēto personu un pilsoniskās sabiedrības jēgpilnu līdzdalību un neievērojot ES un konstitucionālos atbildīgas pārvaldības standartus; tā kā Eiropas Padome, Eiropas Raidorganizāciju savienība, starptautiskās žurnālistu organizācijas, Seima Juridiskais departaments, Lietuvas Nacionālā *UNESCO* komisija un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) pārstāvis plašsaziņas līdzekļu brīvības jautājumos ir brīdinājuši, ka šie pasākumi ievērojami palielina LRT neaizsargātību pret politisko spiedienu; tā kā Lietuvas Republikas Īpašās izmeklēšanas dienests, kas ir valsts korupcijas apkarošanas iestāde, novērtējot ierosinātos tiesību aktu grozījumus, konstatēja ar korupciju saistītus riskus un secināja, ka aizklātas balsošanas ieviešana par LRT ģenerāldirektora atlaišanu var būt nesaderīga ar pārredzamības, atklātības un publiskās pārskatatbildības principiem, kas ir demokrātiskas pārvaldības un tiesiskuma pamatā;

P. tā kā ierosinātie grozījumi, šķiet, ir vērsti pret pašreizējo LRT ģenerāldirektori, par ko liecina likumdošanas procesa laikā sniegtie publiskie paziņojumi, kuros pausta neapmierinātība ar viņas sniegumu un skaidri norādīts nodoms panākt viņas atbrīvošanu no amata; tā kā tiesību akti, kas vērsti pret konkrētu personu (*ad personam* tiesību akti), nav saderīgi ar tiesiskuma principiem, tostarp juridisko noteiktību, tiesību aktu vispārējo raksturu un patvaļīgas varas īstenošanas aizliegumu;

Q. tā kā LRT darbinieki 2025. gada 9. decembrī streikoja, lai protestētu pret šīm izmaiņām, kuras saskaņā ar viņu pausto brīdinājumu “sagrautu aizsardzības pasākumus, kas aizsargā LRT neatkarību”; tā kā mēģinājumi pārņemt LRT izraisīja sabiedrības mobilizācijas vilni un 2025. gada 9. decembrī un 2025. gada 16. līdz 18. decembrī Viļņā desmitiem tūkstošu iedzīvotāju piedalījās demonstrācijās un vairāk nekā 140 000 pilsoņu parakstīja publisku petīciju, iebilstot pret likumdošanas iniciatīvām, tādējādi apliecinot plašas sabiedrības bažas par mediju brīvību un demokrātijas standartiem Lietuvā;

R. tā kā Eiropas Parlamentam ir pienākums solidarizēties ar pilsonisko sabiedrību, kas aizstāv demokrātiskās vērtības, tostarp vārda, mediju un pulcēšanās brīvību, un izlēmīgi rīkoties, ja ES rodas sistēmiski riski demokrātijai, tiesiskumam un mediju brīvībai;

S. tā kā pēc paātrināto likumdošanas iniciatīvu apturēšanas tika izveidota parlamentārā darba grupa, lai izskatītu LRT pārvaldības modeli; tā kā Profesionālo žurnālistu asociācija un LRT žurnālistu iniciatīvas grupa ir atteikušās tajā piedalīties, atsaucoties uz dialoga trūkumu, selektīviem uzaicinājumiem un paziņojumiem, kuros norādīts, ka iepriekš apstrīdētie grozījumi tiks vēlreiz izskatīti; tā kā šīs organizācijas ir brīdinājušas, ka šis process var leģitimizēt politisko iejaukšanos, aizbildinoties ar apspriešanos, un būt par pamatu atkārtotiem mēģinājumiem ieviest netiešu cenzūru un vājināt redakcionālās neatkarības aizsardzības pasākumus;

T. tā kā saistībā ar pašreizējām likumdošanas iniciatīvām, kas ietekmē LRT pārvaldību, LRT tika kritizēta par raidlaika un resursu izmantošanu žurnālistu protesta darbībām, lai aizstāvētu vārda brīvību, tostarp klusuma brīžus ēterā; tā kā šādi paziņojumi var veicināt politisko spiedienu un tiem var būt atturoša ietekme uz redakcionālo neatkarību;

U. tā kā saskaņā ar Eiropas Padomes Žurnālistu drošības platformas datiem Lietuvas piešķirtais finansējums sabiedriskajiem medijiem, rēķinot uz IKP, jau ir viens no zemākajiem ES un LRT ir brīdinājusi, ka ilgstoši finansiālie ierobežojumi kavētu tās kā valsts galvenajam krīzes un ārkārtas saziņas avotam juridiski pilnvaroto lomu, tostarp tās spēju uzturēt nepārtrauktu apraidi ārkārtas situācijās valstī;

V. tā kā 2025. gada ziņojumā par tiesiskumu Komisija sniedza Lietuvai konkrētai valstij adresētus ieteikumus, aicinot turpināt centienus stiprināt sabiedrisko mediju neatkarību, stabilu finansējumu un pārredzamu pārvaldību, tostarp aizsardzības pasākumus pret politisku ietekmi iecelšanas un atlaišanas procedūrās;

W. tā kā LRT pieprasīja, lai Eiropas Padomes Venēcijas komisija sniegtu steidzamu atzinumu par vēl nepieņemtajiem grozījumiem; tā kā Venēcijas komisija ir nolēmusi sagatavot steidzamu atzinumu par attiecīgajiem tiesību aktu grozījumiem, kas uzsver situācijas nopietnību; tā kā Venēcijas komisija 19. un 20. janvārī apmeklēja Lietuvu, lai novērtētu situāciju,

1. atzīst un atzinīgi vērtē sabiedrisko mediju, jo īpaši valsts sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju, būtisko lomu LES 2. pantā noteikto vērtību atbalstīšanā un veicināšanā un cīņā pret dezinformāciju, propagandu un citiem informācijas manipulācijas veidiem, tādējādi aizsargājot plurālistisku un noturīgu demokrātiju; uzsver, ka neatkarīgi un uzticami mediji ir neaizstājami demokrātiskai pārskatatbildībai, jo tie ļauj pilsoņiem pārbaudīt pie varas esošos un

atklāt korupciju un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu; uzsver, ka neatkarīgu mediju ekosistēmu vājināšanās būtiski vājina demokrātisko pārskatatbildību, veicina dezinformāciju un korupciju un mazina pilsoņu spēju saukt pie varas esošos pie atbildības;

2. norāda, ka mēģinājumi polarizēt sabiedrību, vājināt uzticēšanos demokrātijas institūtiem un graut neatkarīgu mediju ekosistēmas palīdz sasniegt mērķus, kas izvirzīti Krievijas Federācijas un citu naidīgu varu izvērstajā hibrīdkarā pret ES un tās dalībvalstīm ar mērķi graut demokrātijas noturību; uzsver, ka spēcīgas un neatkarīgas sabiedriskās raidorganizācijas ir svarīga aizsardzības līnija pret šādu naidīgu iejaukšanos;

3. aicina Komisiju un dalībvalstis atzīt pētniecisko žurnālistiku par vienu no demokrātijas noturības pamatelementiem un nodrošināt, ka sabiedriskie mediji ir strukturāli un finansiāli spējīgi atbalstīt pētniecisko žurnālistiku, tostarp ilgtermiņa un resursietilpīgu izmeklēšanu, un ka žurnālisti ir aizsargāti pret jebkāda veida tiešu vai netiešu politisko spiedienu, iebiedēšanu vai atriebību, reaģējot uz viņu profesionālo pienākumu likumīgu izpildi;

4. pauž pilnīgu solidaritāti ar Lietuvas žurnālistiem, LRT un pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, kas aizstāv mediju brīvību, tostarp LRT institucionālo un redakcionālo neatkarību;

5. nosoda visus mēģinājumus graut LRT neatkarību, tostarp likumdošanas un administratīvos pasākumus un politisko spiedienu, kuru mērķis ir iegūt politisko kontroli pār LRT;

6. uzskata, ka LRT finansējuma iesaldēšana un samazināšana, ja tam nav objektīvas ekonomiskas nepieciešamības, ir politisks spiediens, kas nav saderīgs ar konstitucionālajām garantijām un *EMFA* 5. panta 3. punktu;

7. uzskata, ka ierosinātie grozījumi, kuru mērķis ir samazināt aizsardzības pasākumus LRT ģenerāldirektora priekšlaicīgai atlaišanai, var izraisīt patvaļīgu politisku iejaukšanos un nav saderīgi ne ar konstitucionālajām garantijām, ne ES standartiem attiecībā uz sabiedrisko mediju neatkarību, tostarp *EMFA* 5. panta 2. punktu;

8. stingri nosoda jebkāda veida *ad personam* tiesību aktus un atgādina, ka tiesību akti, kas vērsti pret konkrētām personām viņu profesionālās darbības neatkarīgas veikšanas dēļ, nav saderīgi ar plurālistiskas demokrātijas un tiesiskuma principiem;

9. uzsver, ka paātrinātas likumdošanas procedūras izmantošanai attiecībā uz šiem grozījumiem trūkst objektīvu un konstitucionāli pamatotu iemeslu, tā nenodrošina pārredzamību, iekļautību un galveno ieinteresēto personu un pilsoniskās sabiedrības jēgpilnu līdzdalību un neatbilst prasībām par pārredzamu, pārskatatbildīgu, iekļaujošu un demokrātisku likumdošanas procedūru, kas raksturīga

tiesiskuma principam un Eiropas paraugpraksei likumdošanas procesā;

10. mudina Seimu noraidīt vēl nepieņemtos grozījumus, tostarp tos, ar kuriem tiek vājinātas prasības attiecībā uz LRT ģenerāldirektora atlaišanu, atcelta prasība par to, ka atlaišanai jābūt pamatotai ar objektīviem sabiedrības interešu apsvērumiem, un ieviesta aizklāta balsošana, kā arī nodrošināt to, ka jebkādi tiesību aktu grozījumi vajadzības gadījumā tiek pieņemti tikai pēc tam, kad Venēcijas komisija ir sniegusi atzinumu, ievērot *EMFA* un ņemt vērā ieteikumus, ko sniegusi Venēcijas komisija un EDSO pārstāvis mediju brīvības jautājumos;

11. aicina Seimu un Lietuvas valdību līdz minimumam samazināt politisko ietekmi LRT padomes izveidē, tostarp samazinot politisko struktūru ieceltajām personām piešķirto vietu skaitu un nosakot padomes locekļiem atbilstošas profesionālās prasības; turklāt aicina Seimu un Lietuvas valdību atturēties no tādu likumdošanas pasākumu un budžeta struktūru pieņemšanas, kas grauj LRT neatkarību, un atcelt jau pieņemtos likumdošanas pasākumus un budžeta struktūras, kā arī nodrošināt tai stabilu, paredzamu un pienācīgu finansējumu saskaņā ar *EMFA* prasībām, jo īpaši tos pasākumus, kas pārkāpj *EMFA* 5. pantu attiecībā uz sabiedrisko mediju vadības aizsardzību pret politiski motivētu atlaišanu un stabila finansējuma nodrošināšanu sabiedriskai raidorganizācijai;

12. prasa Komisijai uzraudzīt visas norises saistībā ar mediju brīvību un sabiedrisko mediju neatkarību Lietuvā, novērtēt pieņemto un vēl nepieņemto grozījumu atbilstību *EMFA* un tiesiskuma principam, attiecīgi informēt Lietuvas iestādes un neatbilstības gadījumā izmantot visus instrumentus, tostarp pārkāpuma procedūras un ES tiesiskuma instrumentu kopumu;

13. aicina Lietuvas iestādes vairāk organizēt plašas un pārredzamas apspriešanās ar pilsonisko sabiedrību, mediju speciālistiem un Eiropas iestādēm par sabiedrisko mediju pārvaldību un finansējumu; aicina politiskās partijas rūpīgi apsvērt ierosinātos grozījumus LRT likumā un nodrošināt, ka par jebkādām turpmākām izmaiņām tiesību aktos tiek rīkota sabiedriska apspriešana, ņemot vērā arī valsts un starptautisko žurnālistu, mediju brīvības organizāciju un LRT vadības viedokli;

14. atgādina, ka citu dalībvalstu un visas pasaules pieredze liecina, ka mēģinājumi sagrābt sabiedriskos medijus bieži vien ir pirmais posms plašākā demokrātijas regresā, kas noved pie mediju brīvības, tiesu neatkarības un vēlēšanu integritātes mazināšanās; ar lielām bažām norāda, ka sabiedriskie mediji un sabiedriskās raidorganizācijas visā Eiropā arvien biežāk saskaras ar politiskiem un ideoloģiskiem uzbrukumiem, nomelnošanas kampaņām, iebiedēšanu un mēģinājumiem graut to redakcionālo neatkarību un stabilu

finansējumu, ko īsteno galēji labējie dalībnieki, kuri cenšas vājināt neatkarīgu žurnālistiku un demokrātisku līdzsvara un atsvara sistēmu;

15. atgādina sabiedrisko raidorganizāciju svarīgo lomu mediju plurālisma saglabāšanā, kā atzīts Līgumiem pievienotajā protokolā (Nr. 29); aicina dalībvalstis nodrošināt pienācīgus finansiālos un tehniskos līdzekļus, lai tās varētu pildīt sabiedrisko raidorganizāciju sociālo funkciju un kalpot sabiedrības interesēm; turklāt aicina dalībvalstis nodrošināt sabiedrisko raidorganizāciju redakcionālo neatkarību, ar skaidri noteiktu normatīvo regulējumu sargājot tās no jebkādas valdības, politiskas vai komerciālas iejaukšanās, vienlaikus nodrošinot pilnīgu pārvaldības autonomiju un neatkarību visām publiskajām struktūrām un vienībām, kas īsteno pilnvaras apraides un telesakaru jomā;

16. uzsver, ka sabiedrisko mediju neatkarības aizsardzība ir kopīga Eiropas atbildība un būtisks nosacījums, lai ES varētu uzticēties kā kopienai, kuras pamatā ir demokrātija, tiesiskums un pamattiesības;

17. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos stiprināt mediju noturību visā ES, tostarp palielinot finansējumu un mērķtiecīgu atbalstu neatkarīgiem, vietējiem un sabiedriskajiem medijiem; uzsver, ka šāds atbalsts ir būtisks, lai novērstu demokrātijas regresu un aizsargātu informētu pilsonisko līdzdalību;

18. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei, Seimam, Lietuvas Republikas prezidentam un valdībai, kā arī Eiropas Padomei.